

Харуки Мураками - „Мъже без жени“

Много пъти се беше возил на кола, карана от жена, и от негова гледна точка жените шофьори можеха да се разделят на две групи – такива, които карат малко рисково, и такива, които шофират по-предпазливо от необходимото. Вторите – за което трябва навярно да сме благодарни – са далеч повече от първите. Обикновено жените са по-прилежни и внимателни шофьори от мъжете. Човек няма, разбира се, основание да не одобрява прилежното и внимателно шофиране. И все пак понякога то нервира останалите участници в движението.

От друга страна, повечето жени, принадлежащи към категорията „шофиращи рисково“, явно си вярват, че са майстори на кормилото, доста често смятат твърде прилежните и внимателни свои посестрими за глупачки и се гордеят, че не са като тях. Изглежда обаче, не им прави впечатление, че когато отбиват в друга пътна лента, шофьорите около тях настъпват с все сила педала на спирачката, като междувременно въздишат и не изричат особено ласкателни думи.

Има, разбира се, и жени, които не принадлежат към нито една от двете категории. Не карат нито прекалено рисково, нито прекалено предпазливо, а съвсем традиционно. При това някои от тях са доста способни шофьори. Ала кой знае защо у такива жени Кафуку долавяше някакво напрежение. Не можеше да каже конкретно защо, но седнеше ли на предната седалка до шофираща жена, усещаше, че нещо не е съвсем наред, и не можеше да се успокои. Гърлото му пресъхваше непоносимо или започваше глупав и безсмислен разговор, само и само да наруши мълчанието.

И сред мъжете безспорно има добри и лоши шофьори. Но в повечето случаи те не излъчват такова напрежение. Не че са непременно спокойни, не. Всъщност сигурно също нервничат вътрешно. Само че някак естествено – вероятно несъзнателно – успяват сякаш да поставят граница между напрежението и себе си. Макар и напрегнати на волана, съумяват да водят най-обикновен разговор, да действат. Тоест шофирането си е шофиране, но без да пречи на всичко останало. Кафуку не схващаше откъде идва тази разлика.

Не беше разсъждавал ежедневно по какво се различават мъжете от жените. Не бе откривал разминаване в способностите на едните и другите. Професионално беше свързан с почти еднакъв брой от двата пола и работата с жени му се струваше едва ли не по-спокойна. Жените бяха прецизни по отношение на подробностите и слушаха внимателно. Но що се отнася до шофирането, качеше ли се на кола, управлявана от жена, не му даваше мира мисълта кой държи кормилото до него. Не бе споделял с никого мнението си, защото смяташе, че темата не е за пред хора.

Затова, когато каза в сервиза, че търси личен шофьор, и управителят Обама препоръча една млада жена, Кафуку не можа да изобрази на лицето си особено радостна физиономия. Оба забеляза това и се усмихна многозначително – с една дума, разбирам чувствата ви.

– Само че, господин Кафуку, момичето кара отлично. Давам пълна гаранция. Какво ще кажете да се срещнете с нея, поне да я видите?

– Ами добре. Щом вие така смятате – прие Кафуку.

Нуждаеше се час по-скоро от шофьор, а и имаше доверие на Оба. Познавах се вече от петнайсет години. Онзи беше с твърда като тел коса и физиономия на малък дявол, но по отношение на колите мнението му беше безпогрешно.

– Искам за всеки случай да проверя разпределителната кутия и ако няма проблеми, вдругиден в два часа колата ви ще е напълно готова. Ще повикам и момичето да дойде тук в два, тъй че бихте могли за проба да пообиколите квартала. Е, какво мислите? Ако

не ви хареса като шофьор, просто ще кажете и толкоз. Не е нужно да се съобразявате с мен.

– Колко е годишна?

– Около двайсет и пет, мисля. Не съм я питал – отвърна Оба, а сетне се навъси леко и додаде: – Просто, както вече изтъкнах, кара отлично, само че...

– Само че какво?

– Само че, как да кажа, има някои странности.

– Какви?

– Ами безцеремонна, неразговорчива, пуши прекалено. Ще се убедите и сам, ако се срещнете, но не е от типа мило и привлекателно девойче. Почти не се усмихва. Абе, казано направо, безинтересна.

– Няма значение. Ако е красавица, и аз няма да съм спокоен, а и ще плъзнат какви ли не слухове, и пак на моята глава.

– Е, тогава, значи, е напълно подходяща.

– И кара отлично, нали?

– Гарантирано. Не казвам като за жена или нещо от този род, не. Просто е изключително добра.

– Сега какво работи?

– И аз не знам със сигурност. Касиерка в денонощен магазин, шофьорка на куриерска кола, такива неща. Изглежда, изкарва колкото за живот с подобна почасова работа. Ще се хване веднага, ако изскочи по-добро предложение. Дойде в сервиза по препоръка на един познат, но и ние не сме цъфнали финансово и нямаме възможност да наемаме нови работници. Само от време на време я викаме при нужда. Но е сериозно момиче. Във всеки случай не слага и капка алкохол в уста. При споменаването за пиене физиономията на Кафуку помръкна, а пръстите на дясната му ръка се насочиха инстинктивно към устата.

– Ще се срещна с нея вдругиден в два – заяви той.

Заинтригува го това, че е безцеремонна, неразговорчива и не е от типа мило и привлекателно девойче.

* * *

На по-следващия ден в два следобед колата – „Сааб 900“ със сгъваем покрив – беше напълно ремонтирана. Дясната част на предния капак бе изчукана и изцяло възстановена и така прецизно преобоядисана, че разликата между оригиналната и новата боя изобщо не личеше. Моторът беше проверен и почистен, скоростите – регулирани, накладките на спирачките и перата на чистачките – сменени. Колата бе измита и лъсната с паста, а тасовете направо сияеха. Както винаги, работата на Оба беше безукорна. Кафуку караше вече дванайсета година този сааб и автомобилът бе на над десет хиляди километра. Гюрукът също поостаря и той трябваше да направи нещо по въпроса, защото при силен дъжд покривът пропускаше. Засега обаче не възнамеряваше да сменя старата си кола с нова. Не му бе създавала големи проблеми, а и се чувстваше особено привързан към нея. И зиме, и лете обичаше да кара с отворен гюрук. Зимата обличаше дебело палто и увиваше шал около врата си, лете си нахлупваше шапка и си слагаше много тъмни слънчеви очила. Носеше се по улиците на града, наслаждавайки се да сменя скоростта, а докато чакаше на светофар, се любуваше на воля на небето. Наблюдаваше облаците, птиците, накацали по електрическите жици. Това бе неотменна част от стила му на живот. Кафуку описа бавно кръг около колата и огледа внимателно отделни места по нея, сякаш проверяваше състоянието на кон минути преди надбягването.

Когато купи този сааб, жена му бе все още жива. Тя избра цвета – телесно жълто. Първите няколко години използваша заедно новия автомобил. Жена му не шофираше, затова на волана бе неизменно той. Няколко пъти ходиха и на екскурзия – до Идзу, до Хаконе, до Насу и до други места. Но близо десет години след това бе почти винаги сам в колата. След смъртта ѝ имаше връзка с няколко жени, ала кой знае защо нито веднъж не се случи някоя от тях да седне на седалката до него. Престана и да напуска града, освен когато му се налагаше да пътува по работа.

– Е, вярно, че тук-там започва да сдава, ама ще изкара още дълго – каза Оба, прокарвайки нежно длан по таблото, сякаш галеше шията на огромно куче. – Надеждна кола. Шведските коли от това поколение са доста стабилно направени. Трябва да се следи електрическата система, в основните механизми обаче няма никакви проблеми. А и сме я стегнали много внимателно.

Кафуку тъкмо подписваше нужните документи и изслушваше подробните обяснения по заявката, когато момичето дойде. Беше висока около метър и шейсет и пет и не дебела, но с широки рамене и набита. На тила ѝ вдясно имаше кръгла лилава бенка с големината на маслина, ала тя като че ли не се притесняваше да я излага на показ. Буйната гарваново-черна коса беше прибрана назад, за да не ѝ пречи. Не можеше да се нарече красавица от каквато и да било гледна точка и както бе споменал Оба, физиономията ѝ беше нелюбезна. Тук-там по бузите ѝ личаха следи от акне. Очите ѝ бяха големи, зениците – изразителни, но гледаха някак скептично и тъкмо това, че бяха големи, засилваше и скептицизма в тях. Големите ѝ широки уши изглеждаха като радари, инсталирани на пустинно място. Беше като че ли понавличена за месец май – мъжко сако рибена кост, кафяв памучен панталон и черни кецове. Под сакото носеше бяла тениска с дълги ръкави, а гърдите ѝ бяха доста налети.

– Мисаки се пише с хирагана. Приготвила съм си автобиография, в случай че ви е нужна – заяви предизвикателно тя.

Кафуку поклати отрицателно глава и рече:

– Засега няма нужда от автобиография. Можете да карате кола с ръчни скорости, нали?

– Обичам ръчните скорости – отвърна хладно тя.

Сякаш попитаха заклет вегетарианец дали може да яде марули.

– Колата е стара и няма джипиес.

– Не е необходим. Карах известно време куриерска кола, тъй че географията на града ми е в главата.

– Ами тогава нека се повозим наоколо, ако не възразявате. Времето е хубаво, тъй че да свалим покрива.

– Къде отиваме?

Кафуку се позамисли. Намираха се близо до Шинохаши.

– На кръстовището при храма „Тенгенджи“ ще завием надясно, ще спрем в подземния гараж на магазин „Мейдия“, там ще напазаруваме това-онова, а после ще тръгнем нагоре по хълма към парка „Арисугава“, ще минем покрай Френското посолство и ще се влеем в булевард „Мейджи“.

– Разбрах – каза тя, без дори да повтори за по-сигурно маршрута.

После взе ключовете от Оба и си нагласи бързо седалката и огледалото. Изглеждаше съвсем наясно с всяко копче в колата. Настъпи амбреажа, провери скоростите, извади от горния джоб на сакото си зелени слънчеви очила „Рей-Бан“, сложи си ги и кимна леко на Кафуку – знак, че подготовката е приключила.

– Касетофон – измърмори сякаш на себе си тя, като видя уредбата.

– Обичам касетите. По-лесни са за използване от дисковете. А и мога да си репетирам ролите – поясни Кафуку.

– Отдавна не бях виждала.

– Навремето, когато започнах да карам кола, бяха осемпистови.

Мисаки не каза нищо, но по физиономията ѝ личеше, че не знае какво е осемпистов. Беше наистина превъзходна шофьорка, както се кълнеше Оба. Караше меко и плавно и не се усещаше ни най-малко подрусване. Имаше задръстване, а и често-често изчакваха на светофар, но тя като че ли гледаше да поддържа определени обороти на мотора. Кафуку го разбираше по движението на погледа ѝ, ала затвореше ли очи, изобщо не усещаше постоянната смяна на скоростите. Вслушваше се в променящия се шум на мотора и само тогава успяваше да долови разликата. Мисаки натискаше леко и внимателно и педалите на газта и спирачките. Но той бе най-доволен от това, че през цялото време момичето караше спокойно. Изглежда, на волана не се чувстваше толкова напрегната, колкото когато не шофираше. Изражението ѝ ставаше по-приятливо, погледът ѝ омекваше. Не се променяше единствено нейната неразговорчивост – не отваряше уста, ако не я попитаха нещо.

Само че на Кафуку това му харесваше най-много. И него не го биваше особено в приказването заради самото приказване. Обичаше да води съдържателни разговори с добри познати, но иначе му бе по-приятно да си мълчи. Седеше потънал дълбоко на седалката до Мисаки и разглеждаше разсеяно града. Тъй като все бе на волана и шофираше, сега гледките през прозореца на колата му се струваха нещо наистина ново и свежо. На булевард „Гайендори“ той я накара да паркира успоредно и тя се справи много изкусно и точно. Имаше страхотна интуиция, а и невероятен усет за шофиране. Докато чакаха дълго на червено на светофарите, Мисаки пушеше. Явно любимата ѝ марка бе „Марлборо“. Само че светнеше ли зелено, веднага загасваше цигарата. Когато караше, не пушеше. По угарките не оставаха следи от червило. Момичето нямаше и маникюр. Изглежда, почти не използваше грим.

– Бих искал да ти задам няколко въпроса – обади се Кафуку, вече близо до парка „Арисугава“.

– Моля, питайте – откликна тутакси Мисаки Ватари.

– Къде се научи да караш?

– Отрасла съм сред планините на Хокайдо и шофирам от около петнайсетгодишна. Там без кола си за никъде. Градчето ни е в котловина, тъй че не грее много слънце и почти шест месеца в годината пътищата са замръзнали. Щеш не щеш, се научавах да караш добре.

– Но сред планините не можеш да се научиш да паркираш паралелно, нали така?

Тя не отговори. Сигурно реши, че въпросът е твърде глупав, за да го удостои с отговор.

– Не знам дали разбра от Оба защо така ненадейно ми се наложи да наема шофьор. Загледана напред в движението, Мисаки поде с равен глас:

– Господин Кафуку е актьор и шест пъти седмично има представления. Шофирате до театъра сам. Не обичате нито метро, нито таксите. Защото искате да репетирате ролите си в колата. Неотдавна обаче сте се сблъскали с друг автомобил и са ви отнели временно правата. Заради алкохол в кръвта и проблеми със зрението.

Кафуку кимна. Имаше чувството, че му разказват нечий чужд сън.